

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Égész évre 4 frt

Egyes szám 20 kr.

M megjelen havonként kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség

VIII., Csokonai-utca
3. sz.

Kiadóhivatal:

József-körút 43. szám.

Az Achilles Sport-Egylet,
Aradi Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club
Beregszászi Korcsolyázó-egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet.
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornászó- és Vivó-Egyes.
Kolozsvári Athletikai Club,

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.
Lévai Torna- és Vivó-Egyet
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet.
Lőcsei vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. torna-egylet,
Magyar Uszó-Egylet.
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Marosvásárhelyi Kerékpár-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egyl.,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet.
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyes.,
Ó-budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pozsonyi Hajós-Egylet,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet
Quarnero csónakázó-egylet.
Sátoraljaújhelyi Korcs. Egyl.
Selmeczi Akad. Athléta-Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. köre.
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,

Szabadkai Torna-Egylet,
Szarvasi Korcsolyázó Kör,
Szatmár-Németi torna és vivót-egyl.
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletika-Club,
Szelelaki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli korcs.- és hajós-Egylet,
Torontáli atletikai club
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai-Club,

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47.000. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

A tanulók kerékpározása.

A legjobb tanítványaim egyike, egy remek testű és ép lelkű fiú halt meg közelebről gyors lefolyású tüdőgyulladásban. A temetésen megjelenvén a kétségbeesett apa átokkal említé, hogy fia egy kerékpár-kirándulásán hűtötte meg magát, hová barátai társaságában engedte. A bánatos apát vigasztalni sem lehetett, de kötelességem a szomorú esetből a tanúságot úgy a magunk mint tanítványaink és a szülők számára is levonni.

A kerékpározásnak a kora ifjúságra ható káros voltáról az orvosok eleget beszéltek és irtak már hiába; mi is hiába íránk. Nem is mondjuk ki általában sem, hogy a kerékpározástól a tanulósság lehetőleg tartassék távol, mert úgy is hiába mondanók. A kerékpározás szenvedélye főleg az ifjúság közt oly erős, hogy a családokban a legnagyobb jutalom a jól tanuló fiúk és leányok számára egy kerékpár. Kérdhetnők ugyan az apáktól, hogy, ha gyermekeiket erős vágyaik kielégítésével akarják jutalmazni, miért nem vesznek a sikerült vizsgálat után fiúk számára egy rabszolga-leányt is.

De nem is állitható, hogy a kerékpározás mérsékelt gyakorlata minden tanulónak árt, ha azt kellő felügyelet alatt végzi. És itt van a lényege a dolognak. A szülők például mily gondosan vigyáznak gyermekeik uszására, nehogy a vízbe fulladjanak, mily gondosan tanítják őket

a vadászatra, nehogy agyonlőjjék magukat, mily gondosan takarják be őket a táncz után, hogy meg ne hűtsék magukat, de a veloczipédet megvásárolván, csak attól óvják őket, hogy le ne essenek. Pedig a ficzomodások, törések begyógyulnak, de a tulságos megeröltetésből beálló szervi bajok, a hülésből származó nagy betegségek azok, melyektől ovni kell az ifjakat. A leeséstől ugyis óvakodik a fiú, de a betegségtől épen nem fél.

Sok szülő a tornatanárt okolja még azért is, ha a fia a kerékpározásban megbetegszik, holott ezért a tornatanár mi felelősséget sem vállalhat el, ha a baj nem az általa vezetett kirándulásán történt. Itt azonban ő parancsnokol és a pihenés, étkezés felett is csak ő rendelkezik. Azért azt tanácslom kollegáimnak, hogy ha idősebb tanítványaikkal kirándulnak, a nem iskoláikba járó kerékpárosokat ne engedjék a csapathoz csatlakozni, mert mindjárt megbomlik a szükséges fegyelem. — De a tornatanár által vezetett kerékpár-kirándulásokon tudunkkal még sehol sem történt baj. Sőt az ily kirándulások igen üdvösek, mert megtanulják a fiúk, hogy mint kell vigyázni az étkezésre, ivásra, mint kell óvakodni a hüléstől. Ugyde hány kirándulásra mennek a fiúk maguk, vagy idegen felnőttek társaságában, hol aztán egészen maguk kevés tapasztalatára levén utalva, nagyon ki lesznek téve a bajoknak.

A sportúzés nálunk még nem oly régi, hogy a szülők maguk is elég tapasztaltak lehetnének

a bajok elhárítására. Sőt azt mondhatjuk, hogy az általános egészségtani ismeretek is oly hiányosak még műveltebb családjaink körében is, hogy a legtöbb baj innen származik. Sokat fog e téren javítani az iskola-orvosi intézmény. Ugyde hány iskolában van iskola-orvos és egészségtani tanítás?! A tornatanárnak meg nincs módjában e bajon segíteni.

A tanári körökben sok a panasz, hogy a sportoló, különösen a kerékpározó tanulók elhanyagolják a tanulást; az erőben való gyarapodás szellemi gyengüléssel jár. E tagadhatatlan baj is onnan származik, hogy a szülők nem tudják a kellő mértékkel korlátozni gyermekeik sportolását. Mert maga a testgyakorlat épen mert szórakoztat és üdit, nem ellensége a szellemi képzésnek, de a mérték a tanulóra bizatván, bizony ő inkább csak szórakozik mint tanul.

Sok szülő megtanulja előbb gyermeke lezékéjét maga, hogy azután taníthassa, mért nem tanulják meg a szülők a sport egészségtani szabályait, hogy gyermekeiket megovhassák a bal- eseteiktől. — Az iskola a jövő nemzedéket neveli, de a sporttani és egészségtani ismereteket a mostani nemzedék még nem tanulhatta, azért még sok bajt fog okozni a tapasztalatlanság. — Ugyde mind e bajok mellett ne felejtjük el, hogy maga a testgyakorlat és a kerékpározás is az egészséges nemzedék egyik főbiztosítója, ha üzésükben a józan korlátok közt maradunk.

Egy tanár.

Felhívás a magyar vivókhoz!

Országos vivóversenyt rendez a Magyar Athletikai Club f. é. április hó 29. és 30-án. E verseny hivatva leendő tanubizonytságot tenni a magyar vivók haladásáról, vivóművészetünk fellendüléséről.

A vivás nemes sportját mindig előszeretettel műveltük s a Magyar Athletikai Club a multban is egyik legfontosabb feladatának ismerte, hogy e sportnem fellendítésére versenyek rendezésével is közreműködjék. E czélnak szolgált az 1894. nyilvános, az 1895. országos és a millenáris év nagy nemzetközi versenye, mely utóbbi az országos torna- és sport-bizottság megbízásából rendezte a club.

Kivált az utóbbi versenyünk nagy horderővel birt: egyrészt megmutatta a külföldnek, mily kiváló anyag áll a vivósport rendelkezésére, mily előszeretettel visel- tetünk a férfias sport iránt, másrészt buzdítólag hatott vivóinkra, hogy a jeles külföldi példákön lelkesülve a vivás sportjának minél intenzívebb művelésére adják magukat s hazai vivásunkat művészi tökélyre emeljék.

Huzamosabb idő mult el azóta!

Haladtunk, ezt bizonyítja az általánosabb érdeklődés, a vivóestélyeknek, akadémiáknak és kisebb keretű versenyeknek gyakrabbi rendezése s az azokon elért eredmény. De kívánatosnak mutatkozott több évi szünet

után ujabban nagyobb keretben egyesíteni vivóinkat, melyben haladásukról közös bizonytságot tehetnek.

E keretet óhajtja nyújtani a Magyar Athletikai Club, midőn országos versenyét kitűzte, a magyar vivók feladata lesz, hogy a keretet méltóan betöltsék!

A Magyar Athletikai Club bizik abban, hogy magyar vivóink fel fogják használni ezen alkalmat és minél nagyobb lesz ama vivóink száma, kik az e hó végén rendezendő országos versenyben résztvevén, melyen néhai nagy magyar mesterünk Keresztessy Józsefnek emlékdíja először kerül kiírásra, tanubizonytságot tesznek a magyar vivósport haladásáról!

Budapest, 1899. április havában.

Kerpelka O. Béla
a M. A. C. titkára.

Gróf Andrassy Géza
a M. A. C. elnöke.

Tájékoztató a „Magyar Athletikai Club“ országos vivóversenye ügyében.

1. A verseny napja április hó 29. és 30-ika.
2. Helye: Budapest (a terem dolgában pontosabb értesítés megy a nevezőknek)
3. Nevezési zárnapp: április 20-án este 7 óra.
4. A verseny országos és amatőr jellegű.
5. Fegyvernem: kard és vitör. Saját fegyver használata meg van engedve.
6. Résztvehet minden magyar amatőr gentleman vivó.
7. A cs. és k. hadsereg tisztjei honosságukra való tekintet nélkül vehetnek részt.
8. A verseny áll: osztályozási küzdelemről és voltok versenyéből.
9. Mindkét versenyrészből való részvétel kötelező a díjak kiadása szempontjából.
10. Díjak: Arany, ezüst, bronzérmek és tiszteletdíjak. Az érmek mellé megfelelő diplomák adatnak ki.
11. A voltok versenyének kardgyőztese aranyérmes és a Keresztessy emlékdíjat nyeri. A voltok versenyének vitör győztese aranyérmes és tiszteletdíjat. A többi rendelkezésre álló aranyérem és tiszteletdíj a jury bírálata szerint adatik ki az osztályozási küzdelemben elért eredmény alapján. Az ezüst és bronzérmes odaitélése az osztályozási küzdelemben alapul. (1. 9. pont.)
12. Tét 5 korona, mely a nevezéssel együtt küldendő be. A tét egyforma akár csak az egyik fegyver nemre, akár mindkettőre történik a nevezés.
13. A nevezésnek tartalmaznia kell:
 - a) a versenyző nevét
 - b) társadalmi állását
 - c) ha egyesületi tag, az egyesülete nevét
 - d) a fegyvernemet, melyre nevez
 - e) a tétet
14. Nevezések indokolás nélkül visszautasíthatók.
15. A versenyt akadémia fejezi be, melyen való részvétel a jury felszólítása alapján történik. Ez akadémián a jury felszólítása folytán részt vehetnek nem versenyzők is, ugy belföldiek mint külföldiek, amatőrök és mesterek.
16. A versenyen irányadó szabályzat a Magyar Athletikai Szövetség vivószabályzata, mely szabályzat lényegileg a millenáris vivószabályzaton alapszik s legközelebb eszközözendő megerősítése s kinyomatása után az érdeklődőknek megküldetik.
17. Egyuttal értesíteni fognak az érdeklődők a verseny megtartásának részletesebb körülményéről is.

Kirchhoffer.

— A Magyar Athletikai Club vívóakadémiái. —

Budapest, április 11.

Magyar vívók, akik akár magyar, akár olasz, akár francia iskola szerint vívnek s a kik szemtanúi voltak ma a francia és olasz vívóművészet akadémikus versenyének, verdikre hívom fel önöket: melyik iskola a férfiasabb, korrektebb, plasztikusabb s mindenképp föltt eredményesebb, a francia-e vagy az olasz?

Nem is olyan régen történt, alig három esztendeje, hogy a millenáris nemzetközi vívóversenyen Merignac Lucien a francia iskola nemes allűrjeivel győzte meg a teatralis külsőségekkel dolgozó olasz iskolát. Nem magyar fegyverrel, a karddal vívta meg ezt a diadalt, hanem az olaszok legsajátosabb nemzeti fegyverével, a vitőrral, amelyet annyira szeretnek magukénak reklamálni. És különös jelenség, alig néhány hónappal később egy fiatal elszázi francia, a Louis-Vigeant francia iskola tanítványa, Kirchhoffer Louis, tizezer főnyi francia és olasz közönség jelenlétében, dicsőséggel végezte mérkőzését az olaszok világhírű nemzetközi vitőrsampionjával, Pini Enricoval szemben. A nagy olasz törvívó, akit addig győzhetetlennek ismert a világ, nemcsak méltó ellenfelét, de egy szakértő jury véleménye szerint, mesterét találta meg Kirchhofferben. Pini teljes vereségét csak a véletlen háritotta el. Kirchhoffer egy tüneményes és mesteri atakk után, olyan erővel vezette be törét Pini szívének, hogy a kemény francia penge kettétört s megsebezte az olasz ellenfél mellét. Pini akkor már kimerülve lihegett, míg Kirchhoffer az ő sajátos mosolygásával jelezte, hogy még teljes erejében van s a döntést nyugodtan várja. Az érdekes küzdelem lelkes közönsége tombolva követelte a viadal folytatását, s ebben az értelemben döntött volna a jury is, mikor Pini vérző mellét kitérte a pódiumon s elállott a viadal tovább folytatásától. És a francia udvariasság meghódolt a vendég joga előtt. A mérkőzés eredménye látszólag eldöntetlen maradt, de tizezer ember verdiktje Kirchhoffernek nyújtotta a pálmát.

Azóta három év mult el. Kirchhoffer párisi diadalát úgy látszik elfeledte már az olaszok versenygárdája. Bécsben teljes dicsőségben uszott Barbasetti Luigi olasz vívómester. Arisztokrácia és katonaság ő benne ünnepelte a vívás művészetének utólérhetetlen mesterét. Az öreg Haril, a kinek az iskolájában nagygyá nőtt az osztrák nemesség, nemkülönben Igalffy, aki az osztrák és magyar hadseregnek egész sorozatát nevelte a mestervívóknak, divatmult emberek lettek. Új iskola, új szisztéma vonult be Bécsbe diadalmasan, a Barbasetti olasz iskolája. Évekig erre esküdött minden híve a vívó-sportnak. Addig, míg meg nem jelent Bécsben Kirchhoffer. Ő vele lehetetlen volt Barbasettinek sikra nem szállnia. És azóta az olasz iskola elvesztette Ausztriában azt a glóriát, amelylyel körülánczolta a divat hőbortja. Kirchhoffer egyszer s mindenkorra megdöntötte az axiomát, mintha az egyedül üdvözítő menzura az olaszok hosszu, szabad menzurája volna.

A Magyar Athletikai Club is egy végzetes tévedését expiálta, mikor a nagy maestrót Budapestre meghívta. A nemzetközi vívóverseny óta, melyen a külső hatást vadászó olasz iskola szokatlanságánál fogva két ségtelenül dominált, valóságos olasz-láz dühöngött a magyar vívótermek parkettjén. A férfias, szép és plasztikus

magyar vívást, mely francia bölcsőből emelkedett nagygyá s a Keresztessy-iskolában érte el tetőpontját, nemzeti jellegéből teljesen kiforgatta a divatossá vált olasz vívás: a lábak gymnastikája s az alsó karban meghosszabított ötvonalas kardpenge. A védelem azóta nem a vívó kar férfias munkája volt, hanem a lábak technikája, támadás nem a személyes bátorsággal vértezett öntudatosság, hanem a véletlen sikerben bizakodó vakmerő vállalkozás volt. Egy Kirchhoffer kellett ide közénk, hogy kiábrándítson bennünket ebből a lázas tévedésből s a magyar vívóművészetet visszaterelje oda, ahol a bölcsője ringott, a francia iskolára.

Chappon, Frederic (Fridrich), Vigard, az öreg Clair és Carl szellemét láttuk ma visszatérni azon nagyszabású vívóakadémián, melyet a Magyar Athletikai Klub véletlenül épen azon a helyen rendezett, ahol a nevezett mesterek a negyvenes és ötvenes években diadalról diadalra vezették a francia iskolát.

Kirchhoffer Lajos, a világhírű francia mestro, Európa legnagyobb vívókapacitásainak az ajánló levelel érkezett Budapestre. Páris, brüsszeli és bécsi osztatlan sikerei után, kétségkívül nagy kíváncsisággal várta az egész budapesti sportvilág. A Nemzeti Lovarda hatalmas termében előkelő közönség gyűlt össze a mester tiszteletére. Ott voltak: gróf Andrássy Géza, a Magyar Athletikai Klub elnöke, gróf Széchenyi Imre és dr. Krasznay Ferencz alelnökök, dr. Gerenday György, Lisznyay Tihamér, Kossuth Ferencz, Bartha Miklós, Szabó István országgyűlési képviselők, kisbaári Kiss Ferencz, dr. Keresztessy József, báró Bothmer Jenő honvédhuszár-kapitány, az ismert sportsman, Solymosi Elek, a magyar vívó-világ színe-java, az összes vívóklubok testületileg, azonkívül a közös hadsereg és honvédség számos tisztje, a hadapródiskolák növendékei, a magyar és olasz vívómesterek teljes számmal, — köztük Sztrakay Norbert nyugalomba vonult jeles vívómesterünk is — és nagy hölgyközönség. Az érdeklődés központja természetesen az ünnevelt francia mester, Kirchhoffer Louis volt, aki két hatalmas ellenféllel mérte össze fegyverét: Santelli Italo és Majone Vincenzo olasz mesterekkel. Mikor a francia és magyar zászlókkal díszített pódiumon megjelent, tüntető tapsvihar üdvözölte. Alig huszonhatéves fiatal ember, csinos kis fekete bajszszal. Fehér-fekete dreszben állt ki a küzdelemre, mely nagy eleganciával simult alacsony, de minden ízében acélos ruganyosságú természetéhez. Boldog mosolygással honorálta a szíves üdvözlöt. Azután megvillant kezében a finom művü vitőr. Balkézzel vív épügy, mint Merignac Lucien. Kiállása is éppen olyan előkelően hanyag, de sokkal határozottabb és plasztikusabb. Majone Vincenzo mesterrel szinte játszott. Egymásután adja be szebbnél-szebb szurásait anélkül, hogy ellenfele még csak meg is közelíthette volna. Santelli Italoval már sokkal erősebb munkája volt. A jeles olasz mester nagy erővel támadott a francia mestro ellen, aki azonban a lekomplikáltabb szurásokat is könnyed eleganciával és biztossággal háritotta el magáról. Általánosan feltűnt, hogy Santelli, a ki pedig testi erőre nézve jóval föltte áll Kirchhoffernek, következetesen lemondott a küzdelem folytatásáról, valahányszor a maestro közvetlen testközlelből (corps à corps) akarta produkálni szédületes pengejátékát, ami Kirchhoffernek europaszerte ismeretes specialitása. Az érdekes mérkőzés különben, mely mindvégig lekötötte a jelenvoltak figyelmét, Kirchhoffernek

olyan diadalával végződött, mely méltán sorakozik eddigi nagy sikereihez. Ime a végleges eredmény: Santelli kapott 19 voltot, adott 5 voltot. Santelli maga is teljes hódolattal elismerte Kirchhoffer fölényét s a küzdelem után megköszönte francia ellenfelének, hogy megtisztelte őt ezzel a mérkőzéssel. A közönség pedig, a szakértők talán inkább, mint a laikusok, lelkesülten tapsolt a nagy francziának . . .

A mester tiszteletére rendezett akadémián a Magyar Athletikai Klub, a Wesselényi Vivó-Klub és a Fővárosi Vivó-Klub tagjai magas színvonalon álló kard- és vitórassautkat mutattak be. Igen szép volt különösen Iványi Gyula, a legjobb magyar amatőrnek mérkőzése Santelli Italo mesterrel kardra; Ivanits Géza két assautja kardra, Szántay Jenővel és Mészáros Ervinnel; dr. Porteleky László vitórvívása Akay Lajossal és kardvívása Majone Vicenzo mesterrel.

Akademia után a Magyar Athletikai-Klub bankettet adott Kirchhoffer mester tiszteletére.

Clair Vilmos

Football mérkőzések.

Műgyetemi F. C. 3 : 0 legyőzi a bécsi Victoria A. C.-t.

Budapest, 1899. márczius 12.

Gyönyörű idő kedvezett a footballmatchnek, melyen a műgyetemiak állottak szemben a Victoria Athletikai Clubbal. A szép idő és az érdekesnek ígérkező mérkőzés oly nagyszámú nézőközönséget vonzott ki a pályára, a melyet eddig csakis a legjobban sikerült kerékpárversenyeken láthattunk. Zsufolt tribün, az olcsóbb állóhely tömve, a pályát kerítő kerítések tetején nincs egy tenyérnyi üres hely, ott székelt a footballjáték leglelkesebb hive, a 15 éven aluli ifjuság. Ezzel képét adtuk a mérkőzés színhelyének és örömmel kanstatálhatjuk, hogy a football minden apparátus nélkül, igénytelenül elkezdve, két év alatt meghódította Budapestet is és a közel jövőben látjuk azt az időt, a mikor a főváros összes szabad területein fog hódolni az ifjuság ennek a világhódító egészséges játéknak és minden vasárnap nem egy, hanem sok matchben mérik össze a csapatok erejüket, ügyességüket.

Vajjon ki felejtí el azt az emberfömeget, melynek szívét aznap a magyar dicsősőség lelkesítette. Elöttünk eddig ismeretlen új érzésnek nyílt tere, egy új fogalmat ismertünk meg a más nemzetek feletti győzelem tudatát. Ilyen lehet diadalmas csaták után a győztes hadak hozzátartozóinak öröme, pedig ezuttal vér nem folyt, csak a dicsőségért ment a küzdelem.

A ki játsza, a ki szemléli ezt azt egyszerű angol játékot, az mindig jobban szereti. Hiszen az egész 11 ember párviadala veszedelem nélkül, a díj pedig a dicsőség. E mellett az ember vérében van a küzdalmi vágy és hogy jobban ki akar tűnni a másiknál. Ezeket az emberi tulajdonságokat használja fel a football egy érdekes játék keretében és ebben rejlik az ő világhódító hatalmának titka. Nemcsak a játékos szereti, hanem a néző is lelkesedik érte, a játék heve lángrobbantja a szívet, kipirul az arc, és egy-két jelenet után élet ömlik a nézők tömegeibe, a mely e játékkal érez, annak segíteni szeretne.

A játék elején csendes volt a mintegy 3000 főnyi tömeg, lassanként azonban felmelegedett, harsány kiáltásokkal biztatván az egyes játékosokat. A mikor pedig a műgyetemiak berugták az első goalt, megrengett a

levegő a kitörő éljenriadaltól, rengett bele a millenárius pálya tribünje is, sokan ingását vélték észrevenni. Az az éljenriadal, az a tapsvihár, melyet még Budapesten nem hallottunk, nemcsak az első goallal elért eredménynek szólt, hanem az első magyar főiskolai sportegylet iránti elismerés volt, a mely elismerés ezuttal nyilvánult legerősebben, mert bizonyágát látta a közönség létjogosultságukat, mert bebizonyították az új magyar generáció életerejét idegenekkel szemben is.

Áttérve a játék menetére, megemlíthetjük, hogy a műgyetemiak határozott fölényben voltak bécsi ellenfeikkel szemben és ez a fölény a játék folyamata alatt mindinkább láthatóvá vált és végül a bécsiek teljesen lemondtak a támadásról, tisztán a védelemre szorítottak. A műgyetemiak mindannyian jól játszottak, különösen jók voltak a támadásban Meyer és Hochstein a két szélső csatár, bár a többiek is kitétek magukért és a bepaszolt labdákat kétszer sikerült Miskynek és egyszer Guttmannak a bécsiek kapuján átlönni. A védelemben kitént Beliczay önfeláldozó és Lindner leleményes játéka, míg Gillemot és Szikla a szokott jók voltak. A kapuvéd Borosnak semmi dolga nem akadt, így ő akcióba az egész játék folyamán nem léphetett.

A bécsi Victoriától a sportemberek többet vártak, volt ugyan közöttük néhány jó játékos, mint Grossmann a középső csatár és Sohr és Albal a védelemben a többi azonban a műgyetemiak ellen gyenge volt. A bécsi csapat mentségére szolgál, hogy három kitűnőnek tartott játékosukat a két Zander testvért és Siemst pötolnia kellett tartalékemberekkel, de ezek mindhárom csak a védelmet erősítették volna, a mi így is jó volt, de csatársoruk a legjobb volt, mit kiállíthattak, még sem tudták egyszer sem megközelíteni ellenfelek kapuját. Viszont a műgyetemiak is nélkülözték legjobb fedezetjátékosukat, Pobudát és általában oly fölényben voltak a Victoriával szemben, hogy ennek komplet legjobbját ellen is feltétlen győztek volna.

Az egész mérkőzésből az látszik, hogy játékosaink nagyon javultak és nincsen messze az idő, mikor elsőrangú bécsi csapatot is leverhetnek.

A műgyetemiak szorgalma meghozta az első győzelmet, melyet magyar csapat külföldi ellen aratott és reméljük, hogy ezt több is fogja követni. A M. F. C. első csapata másfél év előtt alakult meg és azóta csak egyszer szenvedett vereséget a B. T. C. I. csapatától, melylyel később eldöntetlen matchet vívott ki.

Talán az ő eredményes működésük magával hozza hogy a tudomány-egyetem hallgatósága körében is alakul egy football-csapat és akkor megvalósulhat a magyar Oxford—Cambridge eszméje a két budapesti egyetem között.

Budapesti Torna-Club — Wiener Athletiksport-Club
1:1 eldöntetlen.

Budapest, április 9.

A football-játék meghódította a magyar főváros közönségét és a közönség megszerette a játékot.

Az alagi lóverseny, a kerepesi országuton folyó kerékpárverseny daczára borús, szeles időben 2000 főnyi közönség gyűlt össze a milleniumi versenypályán. Ki hitte volna ezt két év előtt, mikor e szép játékot elkezdtek, még a legvérmesebbek sem.

A papirforma érdekes mérkőzést helyezett kilátásba a két ellenfél között és ezuttal nagyon bevált, mint az eredmény mutatja. Ha átszámítási alapul a Cricketereket

vesszük, úgy az eredményt reálisnak kell fogadnunk, mert a W. A. C. legutoljára 2:2 és a döntő matschben 3:2 eredménnyel végzett a Cricketerekkel utóbbi javára, a B. T. C. pedig 1:1 eredménnyel. Ez némileg a magyar csapat javára billenti ugyan a mérleget, de tekintetbe kell venni a W. A. C. javulását, melyet az bizonyít, hogy tavaly késő ősszel 5:0 verte le a Wiener Fussball-Club 1893-at, míg az idén Flavin és Leuthe nélkül 6:0 volt az eredmény. Ily módon el kell fogadni a match eredményét reálisnak.

A match lefolyását nagyban zavarta az erős szél, mely erősen befolyt a játék menetére és zavarólag hatott minden kombinációra.

A sorshuzásnál a helyválasztás jogát a B. T. C. nyerte, így az első féldőben a magyar csapat szélmentével játszott. A bíró füttyére elkezdődött a játék, a B. T. C. játékosai csakhamar a W. A. C. térfelében vannak és a bécsiek néhány hamarosan visszavert támadását leszámítva, az első féldőben ott is maradnak. A nagyrészt a bécsiek kapuja előtt folyó küzdelemnek azonban csak mintegy 25 percnyi játék után lett eredménye, a mikor Róka baloldali fedezet jól irányzott labdáját a bécsi kapuvéd kifogja ugyan, de kiperdül a labda kezéből és a leeső labdát Ordódy berúgja. Ez eredmény után a magyarok erősen támadnak, de összes támadásokat eredménytelenné teszi a bécsiek kitűnő védelme és a szél, mely a kissé erősebben rugott labdákat a kapu vonalán tulvitte, mielőtt a csatárok elkaphatták volna.

A második féldőben helycsere következtében a magyarok jutottak szél ellen és általános volt a vélemény, hogy a bécsi csapat fog győzni, oly jól tartották magukat a szél elleni játékban. Felállás után a bécsiek támadnak, de rögtön visszanyomja őket a védelem, hasonlóan járnak azonban a B. T. C. támadó csatárai Dettelmeyer a bécsiek jobb szélső csatára gyorsan lehozza a labdát, a középső csatárnak adja, de ezt Gillemot megtámadja, ezalatt Ledermann a bal szélen szabadon, csaknem a kapuig lefut és a középről szépen hozzápasszolt labdát védhetlenül küldi a B. T. C. kapujába. A rövid idő alatt elért kiegyenlítő goal megerősíteni látszott azok véleményét, a kik a bécsiek győzelmét jósolták, de másként történt. A bécsi csatárok szép összjátéka megtört a B. T. C. védelmén, mely formálisan széjjelszórta őket és daczára az ellenszélnek, a B. T. C. többször támadólag lépett fel. Ez volt a játék legszebb része, mintegy negyed óráig a középen folyt a küzdelem és a labdával együtt ide-oda hullámozott a két csapat, de ellenfele kapujáig egyik sem tudott lejutni. A heves küzdelemben végre is a két csapat védőjátékosai dolgozván legtöbbit, kissé fáradni kezdtek és lassanként a csatárok léptek mindkét részről inkább akcióba. De az összes támadások mindkét részről sikertelenek maradtak, mert ha a védelmet áttörve, lőttek is a kapukra, a labdákat gyönyörűen védtek ki a kapuvédek.

A bíró játék végét jelző füttye szakított végett az élvezetes látványnak, a szétoszló közönség pedig egy szép játék emlékével távozott el a match színteréről.

A mi a játékot illeti, a bécsiek csatárai igen szép összjátékot mutattak be, de nem futnak oly jól, mint a B. T. C. védőjátékosai. Védőjátékosaik közül különösen a középső fedezet Haller és a jobb hátvéd Wachuda tűntek ki remek játékkal. A B. T. C. játékosai közül jól játszottak Róka, Mannó, Harsády, a támadásban

pedig Ordódy és Guttmann. Thomsonnak és J. Yolandnak nem volt jó napjuk, ellenben nagyon szépen játszott Yoland Arthur a B. T. C. kapujában.

„Sport-Világ.”

Különfélék.

A Magyar Athletikai Szövetség m. hó 28-án tartotta évi rendes közgyűlését az Athletikai Casinóban dr. Gerenday György szövetségi alelnök elnökelete alatt. Az elnöki megnyitó után Stankovits Szilárd előterjesztette évi jelentését, melyben a szövetség eddigi működését vázolta, hangsúlyozván azon elveket, melyek a szövetséget eddig vezérelték s melyek alapján a jövőben is a hazai sportélet fellendítésére a részére felkarolt sportágakban működni óhajt. A tetszéssel fogadott titkári jelentés után, melynek kapcsán úgy a szövetség titkárának, mint hivatalos lapja szerkesztőjének dr. Korchnáros Kálmánnak köszönetét fejezte ki a közgyűlés, úgyszintén a szövetség pénztárosának, dr. Marton Henriknek, kinek előadása alapján úgy a pénztárosi jelentést, mint a jövő évi költségvetést elfogadta. Hajós Zsigmond, dr. Krasznay Ferenc és Krepelka Béla indítványai értelmében megállapította a közgyűlés a szövetség érdekében a propagandát. A közgyűlésen, melyen a Magyar Athletikai Club, Fővárosi Vivó Club, Wesselényi Vivó Club, Testedzők Köre, Miskolczi Athletikai Kör, Pécsi Athletikai Club, Torontáli Athletikai Club és a Vasvármegyei Sport Egyesület kiküldöttjei vettek részt megejtett választás alapján a szövetség kormányzata a jövő évre így alakult: Elnök: dr. gróf Széchenyi Imre, alelnökök: dr. Gerenday György és dr. Klupáthy Jenő, titkár: Stankovits Szilárd, pénztáros: dr. Marton² Henrik, ellenőr: dr. Hámory László, jegyző: Peflovsky Sándor, tanácsstagok: dr. Ernuszt József (Szombathely), Gálffy Ignác (Miskolcz), Hajós Zsigmond, Iványi Gyula, dr. Krasznay Ferenc, Krepelka Béla, Lauber Dezső (Pécs), dr. Mandello Gyula, dr. Nagy László, dr. Porteleky László, dr. Vinczehid Ernő (Nagy-Becskerek), dr. Záborszky István. Hajós Zsigmond, a Fővárosi Vivó Club elnöke kifejezte a szövetség hálás elismerését dr. Gerenday György szövetségi alelnöknek eddigi buzgó tevékenységeért.

Football, labdarugás, rugdaló. Az idegen sportok meghonosodását legjobban jelzi, ha már jó magyaros és találó elnevezést is nyertek, melyet aztán úgy a sportkörök, mint a nagyközönség is elfogad. Így volt ez a kerékpár elnevezéssel is; ezen szót Gyulai Pálnak köszönhetjük. Most a football helyett Tóth Béla a P. U.-ban a labdarugó-t használja. A szó jó volna, bár van e játéknak még a M. A. C. alapítójától, Eszterházy Miksától nyert jobb elnevezése is, a rugdaló. E szót a kifutó, kikapó, bentálló, adogató stb magyaros játékevek mintájára csinálta a boldog emlékü gróf.

Gerenday-vándordíj. A Magyar Athletikai Club évtizedes érdemdús működése után lelépett alelnökének dr. Gerenday Györgynek a hazai sportéletben való megörökítése czéljából örökös vándordíjat alapított clubtagok önkéntes adományaiból. A tegnapi választmányi ülés állapította meg e vándordíj kitűzésének jellegét. A díj örökös vándordíj lesz, mely évenként a club tavaszi viadalára iratik ki és pedig a 100 yardos síkfutásra. A versenydíj a győztes egyesületének ki fog szolgáltatni, mely azt négy héttel a kitűzött újabb tavaszi viadal előtt vissza szolgáltatni köteles. A

visszaszolgáltatás alkalmából a volt védő ezüst emlékpajzsot nyer. A verseny nemzetközi lesz. Ezen értékes vándordíj első ízben a Magyar Athletikai Club idei tavaszi viadalára (június 4-re) lesz kitűzve.

A „Maros“ aradi evezős-egylet a múlt hó 23-án tartotta meg IX-ik évi közgyűlését. A betervezett évi jelentésből kitűnik, hogy az egyletnek tiszteletbeli, alapító, működő és pártoló tagja van. A működő tagok közül 40-en vettek részt az evezésben, kik 610 indulással 10,006 klm. utat eveztek meg. A csónakállomány 11 csónakból áll.

A budapesti és szegedi nyilvános evezős versenyeken az egylet hat év alatt 26-szor indult, mely indulások után elsőnek érkezett be 18-szor, másodikként 7-szer és harmadikként 1-szer. A versenyeken nyert tiszteletdíjak száma 6 és 1 emlék-pajzs. Jelenleg az egyletnél van a múlt évi budapesti versenyen másodízben nyert „tiszai szövetség“ öt éves vándordíja és a szegedi versenyen másodízben nyert „országos szövetség“ örökös vándordíja.

A megejtett tisztújításon elnökké: Vásárhelyi Béla, alelnökké: Vincze Miklós, titkárrá: Vannay Gyula, pénztárnokká: Sándor Edé művezetővé: Jankó Imre, szer-tárnokká: Szathmáry Géza, választmányi tagokká: Tagányi István, Fóthy Nándor, Párecz György, Dániel Endre, Apor Gyula és Laczay Endre választottak meg.

Az egylet jelenlegi taglétszáma a következő: 3 tiszteletkeli, 14 alapító, 60 működő, 24 pártoló tag.

A M. A. C. mezei (cross-country) versenyének feltételei:

1. A verseny napja: 1899. május 7 d. u. 4 óra.
2. A nevezési zárnap: 1899. május 3. esti 7 óra.
3. A verseny helye: Budapest környékének egy később megjelölendő helye:
4. Táv: Körülbelül 10 km.
5. A verseny módja a gyalogolás bármely tetszés szerinti formája, papírszeletek által megjelölt irányban, mezőn, közbeeső természetes akadályokkal.
6. A verseny országos nyílt, amateur jellegű és egyesületek részére szól. Minden egyesület köteles legalább 5 taggal venni részt a nevezésben; a résztvevők maximális száma azonban korlátozva nincsen.
7. Nevezések csakis egyesületek részéről jelenhetnek be, egyesek nevezése tehát el nem fogadtatik.
8. Álnév alatti nevezés nem fogadtatik el. Középiskolai tanulók nem vehetnek részt.
9. Nevezések indokolás nélkül visszautasíthatók.
10. Az eredmény oly módon történik, hogy minden versenyző egyesület 5 első beérkezett tagjának a beérkezést jelző sorrendi száma összegeztetik s a mely egyesületet ily módon a legkisebb számot tudja felmutatni, első, a következő pedig a második győztes leend.
11. Ha valamely egyesület résztvevésre bejelentett tagjai közül csak 4 tag ér be a célponthoz, a hiányzó egy annyi ponttal számíttatik, mintha utolsónak érkezett volna be.
12. Azon esetben, ha a versenyző egyesületek valamelyikének csak 3 vagy ennél is kevesebb tagja érkeznek a célhoz, úgy ezen egyesület a versenyből kiesettnek tekintetik s tagjainak versenyeredménye együttesen nem számít.
13. A verseny a „Magyar Athletikai Szövetség“ szabályai szerint rendeztetik.
14. Versenyöltöny egyesületi dress vagy közös jelvény, a mi bejelentendő. Hűvös időben sweater használata meg van engedve,

15. Minden induló számot kap, a mitköteles a verseny végeig megtartani.

16. Tét egyénenkint 2 korona, mely a nevezéssel együtt beküldendő.

17. Nevezések a M. A. C. titkárához (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 22. sz.) küldendő.

18. Záridőn túl érkező nevezések figyelembe nem vétetnek.

19. A nevezésnek tartalmazni kell: a) versenyzők vezeték és utónevét; b) polgári állását; c) lakását; d) a versenyben viselendő dress színeit; e) a tétet.

20. Óvások a verseny előtt a club titkárához, a verseny alkalmából pedig még a verseny színhelyén a versenytitkárnál jelentendők be. Utólagos óvás nem fogadtatik el.

Minden óvás mellé 5 korona csatolandó, mely összeg csak az esetben adatik vissza, ha az óvásnak hely adatott.

21. A versenybírószág határozata ellen felelkezésnek nincsen helye.

22. Egyebekben a „Magyar Athletikai Szövetség“ szabályzata irányadó.

23. Díjak: a) a győztes egyesület beérkező öt első tagja részére egyenkint ezüst-érem; b) a másodikként beérkező egyesületi csapat részére 5 bronz érem; ha a versenyben legalább 3 egyesület vesz részt; c) külön díjazás: elsőnek beérkezőnek, ha a győztes csapatnak nem tagja, ezüst-érem; a másodikként, harmadikként, negyediknek bronz-érem az esetben, ha különben csapatjuk helyezése szerint nem díjaztatnának.

Budapest, 1899. márczius havában a M. A. C. választmánya 1899 márczius 1. ülése határozatából.

Krepelka O. Béla.	Gróf Andrássy Géza.
titkár.	elnök.

A Magyar Vivőmesterek Egyesülete e hó 9-én rendezte első akadémiáját a Vigadó nagytermében. Közönség igen szép számmal volt jelen, köztük sokan a legelőkelőbb osztályból. Igen helyesnek tartjuk, hogy a magyar mesterek egyesülnek és iparkodnak a vívást magyar alapon előbbre vinni, de helytelennek tekintjük a merev ragaszkodást a túlhaladt régi formákhoz és ignorálását a modern fejlődésnek. Ezen akadémián azonban örvendetesen tapasztaltuk, hogy mestereink felismerték ezen igazságokat és általában igyekeznek új nyomon haladni. A külsőségekben már erősen tapasztalható az olasz behatás; ballesztrák, 5-ös pengék, keresztavas kardkosarak, több ízben hallott csatakiáltások, — azt a hitet keltették volna, hogy valami olasz városban vagyunk. A mesterek közül Arlow és Benyovics olasz iskola szerint tanítanak. Halász és Rákosi pedig nagy ügyességgel egyesítik a két különböző iskola előnyeit. Az est sikere első sorban Halász Zsigát illeti. Az ő vállain nyugodott a rendezés nehéz tiszte is és a mellett vívőtőrrel és karddal is kiállott, niég pedig olyan kitűnő formában, a minőben talán még sohasem volt. Benyovicscsel vívőtőrre, Rákosival pedig kardra mérközött s mindkét fegyvernemben meglepte a nézőket, a kik a millenárius verseny óta nem látták nyilvánosan mérközni. Legérdekesebb volt a közte és Rákosi között vívott assaut. Rákosiról igen jó hírek voltak forgalomban sokan a legjobb magyar mesternek tartották, a mai est azonban arról győzött meg minket, hogy ez a czim inkább Halászt illeti meg. Igen szép Rákosi kiállása, védesei biztosak, de a belső á tempo vágásaival gyakran ambót okozott. Halász szép fejriposztokkal tünt ki, különösen szépen sikerült egy a régi iskolára emlékeztető felső kézfekvágás, a mely a széles kosaru olasz kardon át is tisztán lejutott. Arlow lovag vívőtőrrel állott Rá-

kosival szemben és magas formát mutatott. Rákosinak a kardvívás erősebb oldala. Az amatőrtök közül feltűntek Rákosi tanítványai, a kik valamennyien erős vívóknak ígérkeznek, sőt néhányan, mint Vásárhelyi, Halbleib már is azok. Benyovics tanítványai, Satori és Beck ismert vívók épúgy az Arlow iskolából Nagy Béla és Haberfeld Marczi, továbbá egy nagyreményű kezdő: Jakabfalvy Zoltán. Mészáros, a ki itt mint Halász tanítványa szerepelt, kissé visszament formájában, remélhetőleg a nagy vívóversenyig visszanyeri régi formáját. Egészen véve e vívó-est örvendetes eredményeként jelezhetjük, hogy egy szép jövő nyomait láttuk a két vívó irány, — mondjuk így — régi és modern egyesítése által.

K. A. S.

„A Képes Levelező-Lap“ ápril havi száma bő tartalommal épen most jelent meg. — Sok egyéb a gyűjtöket érdeklő közleményen kívül gazdag csere-rovatot tartalmaz. — Előfizetői minden számhoz egy műmellékletet kapnak. — A lap előfizetési ára az 1898. évre 1 frt. — Mutatványszámot a „Képes Levelező-Lap“ kiadóhivatala Székesfehérvárott mindenkinek ingyen küld a ki azt egy látképes levelő-lapon kéri. Az ápril havi szám 15 krnak levéljegyekben való beküldése ellenében kapható.

A Magyar Uszó-egyesület közgyűlése e hó 4-én ment végbe az egyesület felsőerdősor-utcai tornatermében. Porzsolt Gyula tetszéssel fogadott elnöki megnyitóját után Füzesséry Árpád, a népszerű egyesület ügybuzgó titkára olvasta föl mindenre kiterjedő és áttekinthetően kidolgozott évi jelentését az egyesület múlt évi működéséről. Majd Schubert Alfréd pénztárnok mutatta be lelkiismeretes pontossággal az egyesület pénzügyviszonyait, melyek ugyan nem mondhatók valami fényeseknek, de a haladás e részben is tapasztalható. A benyújtott indítványok nagy része tárgytalanná vált, a mennyiben a választmány már azoknak megfelelően intézkedett. Ezután egy alelnököt, a választmányba 16 rendes, 6 póttagot s három tagu számvizsgáló bizottságot választottak. Dr. Hüvös Józsefet pedig az egyesület iránti érdemei elismerésül nagy lelkesedéssel tiszteletbeli taggá választották. A közgyűlést bankett követte

K. A. S.

Oxford Cambridge atletikai meetingje mult szombaton került döntésre.

100 yards. C. R. Thomas (Oxford) 10²/₅“ 1., A. G. Hind (Cambr.) 2., A. M. Hollins (Oxford) 3.

1/2 ang. mfd. H. E. Graham (Cambridge) 1' 59³/₅“ 1., C. F. W. Struben (Oxford) 2., T. Schmith (Oxford) 3.

120 yardos gátfutás. W. G. Tomlinson (Cambridge) 16' 1., H. R. Park (Oxford) 2., E. Alcock (Cambridge) 3. Győztes ideje amateur világrekord.

Távolugrás (földről) G. C. Vassal (Oxford) 709 cm. 1. L. R. O. Bevan (Cambridge) 643 cm. 2., H. A. Jones (Cambr.) 3.

Kalapácsdobás. I. D. Greenfield (Oxford) 3357 cm., 1. L. O. T. Baines (Cambridge) 3245 cm. 2. B. C. Hartley (Cambr.) 3.

1/4 ang. mfd.-es síkfutás. A. M. Hollins (Oxford) 51²/₅“ 1. G. G. Davison (Cambridge) 2., S. A. Neave (Oxford) 3.

1 ang. mfd.-es síkfutás. A. Hunter (Cambridge) 4' 35“ 1. R. B. Arnold (Oxford) 2., S. P. Cockewell (Cambridge) 3.

Magas ugrás (földről). W. C. Adair (Oxford) 173 cm. 1.

W. G. Tomlinson (Cambridge) és E. V. I. Brooke (Oxford) 170¹/₂ cm. 2.

Súlydobás távolba (földről). G. W. Clark (Cambridge) 1037 cm. 1., I. A. Campbell (Cambridge) 1030 cm. 2., I. D. Greenshild (Oxford) 3.

3 ang. mfd.-es síkfutás. H. W. Workmann (Cambridge) 15' 32³/₅“ 1., A. R. G. Wilberforce (Oxford) 15' 48²/₅“ 2., I. I. Cawthra (Cambridge) 3.

Igy összegezván az eredményeket, a cantabok 5 első és 5¹/₂ második helylyel, az oxoniánok, 5 első és 4¹/₂ második helye ellenében győztesek lettek.

Érdekes, hogy évek során át a footballban, az atletikában és evezésben Oxford volt erősebb, az idén azonban Cambridge mindenben győzött Oxford felett.

A magyar evezős-egyletek országos szövetsége Bedő Albert elnöklete alatt márczius hó 26-án tartotta ez évi rendes közgyűlését. A szövetség a múlt évben fennállásának hatodik évében két versenyt rendezett, egyet Budapesten, egyet pedig Szegeden. A budapesti verseny szép számú közönség jelenlétében folyt le, dacára, hogy a nyári meleg napokon a sportközönségnek is nagy része a fővárostól távol volt. A szegedi versenynek is megvolt azon kívánt eredménye, melyet a szegedi csónakázó-egylet lelkes tagjainak fáradozása bizonyára megérdemelt. Mint az évi jelentésből látjuk, a szövetségnek következő Szeged, „Duna“ budapest, evezős-egylet Budapest, Győri csónakázó-egylet Győri „Hunnia“ csónakázó-egyesület Budapest, Magyar Athletikai Club csónakdája Budapest, „Maros“ aradi evezős-egylet Arad, Nemzeti hajós egylet Budapest, „Neptun“ budapesti evezős-egylet Budapest, Pozsonyi hajós-egylet Pozsony, Szegedi csónakázó-egylet Szeged, Temesvári csónakázó-egylet Temesvár és a „Torontál“ nagybecskereki korcsolyázó- és hajós egylet Nagy-Becskerek. A jelentés kiemeli, hogy a „Neptun“ evezős-egylet, melynek az evezős-sport erkölcsi támogatásában oly sok az érdeme, most a szövetségnek anyagi tekintetben is szolgálatot tett az által, hogy a budapesti versenyre nyolcz evezős vándordíjat alapított. Kívánjuk, hogy már a közel jövő alkalmat nyújtana arra, hogy ezt a díjat hazai egyletnek hazai egylet ellen sikerülne megvédenie!

Ez lenne legfényesebb bizonyága a magyar evezős-sport virágzásának. A mi a pénztári állapotot illeti, a szövetség bevételei ez évben a múlt évi maradványt hozzá számítva 1624 frt 32 krt, a kiadások pedig 1037 frt 25 krt tettek. Tiszta készpénzmaradvány az 1898. év végével 587 frt 07 kr, mely összeg gyümölcsözőleg van egy takarékpénztárnál elhelyezve. „S. V.“

A Budapest Torna Club mult hó 24-én tartotta XIV. rendes közgyűlését, melyen a pénztári, számvizsgálói és titkári jelentések tudomásul vétele után megválasztották az új választmányt. Az elnöki állást betöltetlenül hagyták, másodelnök lett Ottó József dr.; alelnök Bundsmann Jenő; választmányi fagok: Ambrus István, Balogh Hugó, Gabona Károly, Iszer Károly, Kankovszky Vilmos, Kiss János, Otte Ferencz, Sturza Károly, Schwartzmayer Lajos, Gillemot Ferencz, Kindling János és Réthy Ferencz; választmányi póttagok: Prachtel József, Wrhowszky Vilmos, Guttman Alfréd, Coray Ferencz és dr. Pokorny Sándor; számvizsgáló biz. tagok: Pann József, Köberl József, Lucius Károly.

S—V.

Dr. Krasznay Ferenczet, a M. A. C. alelnökét választotta meg a lemondott Fery Oszkár helyébe a M. A. Sz. tanácsa a vivó szakosztály elnökévé. Krasznay régi vivó, a ki már 10 évvel ezelőt nyert vivóversenyt újabban pedig részt vett az összes hazai vivóversenyeknek vezetésében s így megválasztása annál is inkább örvendetes, mert épen most a vivószabályok megalkotásának idejében kiválóan fontos, hogy a szövetség vivó-szakosztályának élén elsőrangú szakember álljon.

A Magyar Football-Club-nak Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter az Erzsébet királyné-uton levő állatkiállítási terület pályáját és öltözőhelyiségeit díjmentesen átengedte. A földmivelésügyi miniszternek ezen áldozatkészsége hazai sportunk fejlesztése ügyében bizonyára nagy lendületet fog adni az új egyesületeknek.

Róbelly vivómester

vezetése alatt álló

Royal torna és vivóterem

Budapest,

VII. Erzsébet-körút 45—47. (Royal szálloda).

Kard- és törvívás. Gyermecktornászat. Vivóórak: reggel 7 órától este 10-ig. Klubboknak, egyleteknek és egyetemi hallgatóknak kedvezményes árak.

Telephon: Royal nagyszálloda. Fürdők és villanyvilágítás.

Köruti

fürdő

Budapest, Erzsébet-körút 51.

Uj fedett langyos hullámos

uszoda megnyitás

ujonnan berendezett diszes

porcellán kádfürdők

gőzfürdő hullámedencékkel.

Hidegvizgyógyintézet.

Vivók körében

sensatiót kelt a gummiból készült, szabadalmazott

„Damascenus“- kardmarkolat,

mely rugalmasságánál fogva nem nyomja a kezét, elhárítja a kard csúszását, megóvja a keztyűt a kopástól.

A cs. és kir. hadügyminiszterium 1522/1896 sz. rendeletével tanítási czélokra ajánlotta.

Bármely kardra könnyen ráerősíthető!

Legtöbb államban szabadalmazva!!

Viszontelárusítók kerestetnek.

Magyar ruggyantaárugyár
részvénytársaság
BUDAPEST,

Első Magyar
VARRÓGÉP ÉS KERÉKPÁRGYÁR
R. T. O.
BUDAPEST.

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Egész évre 4 frt

Egyes szám 20 kr.

Megjelen havonként kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség

VIII. Csokonai-utca
3. sz.

Kiadóhivatal:

József-köút 43. szám.

Az Achilles Sport-Egylet,
Aradi Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club
Beregszászi Korcsolyázó-egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet.
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egyes.
Kolozsvári Athletikai Club,

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunstmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.
Lévai Torna- és Vivó-Egyet
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet.
Lőcsei vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. torna-egylet,
Magyar Úszó-Egylet.
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Marosvásárhelyi Kerékpár-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Ényedi Korcsolyázó-Egyl.,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet.
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyes.,
Ó-budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pozsonyi Hajós-Egylet,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet
Quarnero csónakázó.-egylet.
Sátoraljaúj helyi Korcs. Egyl.
Selmeczi Akad. Athléta-Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. köre.
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,

Szabadkai Torna-Egylet,
Szarvasi Korcsolyázó Kör.
Szatmár-Németi torna és vivót-egyl.
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletika-Club,
Szelnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli korcs.- és hajós-Egylet,
Torontáli atletikai club
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai-Club,

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47.00. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézeiteinek.

A tornatanítás reformja.

A napilapok örömmel üdvözlik a miniszteriumból kikerült ama hirt, hogy a tanulók tornázása ezután lehetőleg a szabadban történik; télen a tanulók korcsolyáznak, tavasszal és ősszel a szabadban játszanak. Minden lap úgy fogja fel a dolgot, mint az egész tanterv-reviziónak legüdvösebb alkotását, mely a hosszú tanácskozásoknak legszerencsésebb eredménye. — Talán egy lapnak sincsen annyi oka az öröme, mint a „Herkules“-nek, mert e kis lap volt a reform megindítója és fáradhatatlan harczosa, de épen ezért kötelessége is az eredményt mérlegelni. Az egész eredmény azonban nemcsak annyi, mennyit a napilapok közöltek hanem a közoktatási tanács által a szakemberek közreműködésével kidolgozott új tantervben szépen kidomborodik a „Herkules“ által sürgetett amaz elv is, hogy a rendgyakorlatok lehető csekély térre szorítottassanak és a szertornázásnak veszélyessége és uralgó volta korlátoztassék. Továbbá egyik fontos eredmény az is, hogy a szabadtéri gyakorlatokra (a dobás, futás, járás, ugrás stb.) több gond fog fordítani.

Azt mondhatjuk tehát, hogy a reform eszmék legtöbbje az új tantervben érvényre jutott. E kis lap 16 évi munkásságának eredményével meg lehet elégedve, de nem az ország ifjusága, mert a reform még most is csak papíron van

meg. — Attól nem félünk, hogy a tornatanárok akadna meg a reform eszméknek valósitása, hanem a játékterek és korcsolyapályák felállítása már meghaladja feladatukat. De ezek nélkül is minden tornatanár oly sokat tehet a tornatanítás felélének érdekében, hogy a rendes játéktér hiánya maga nem fogja a tornatanítást eredménytelenné tenni. A közoktatási tanács nem tudott az új tantervben sem helyet szorítani a 3 ik játékorának, tehát csak a tornatanítás anyagának megválasztásában és a módszerben engedett a reform eszméknek. De így is nagy haladást remélünk az új tantervtől.

A reform eszméknek egy másik örömdetes győzelmét jelenti ama hír, hogy miniszterünk az országos tornafelügyelői állást szervezi és erre egy nagy miveltségű tanárt nevez ki. Valóban a legszebb remények és csak úgy valósulhatnak meg, ha eddigi hiányos tornatanár képzésünket ellensúlyozza a tornafelügyelői intézmény, mire az új tanterv megvalósításánál igazán égetően szükség volt.

Most a legfontosabb tennivaló a részletes torna-utasítások kidolgozása és a tornatanár képzés államosítása.

De mindenek előtt arról kellene most minden iskolának gondoskodnia, hogy hetenként legalább egy teljesen szabad délutánt kapnának a fiuk a játékre.

Köszönet miniszterünknek, Wlassics Gyulá-

nak, hogy a régóta várt reformok oly hamar valósulnak. Rajtunk, tornatanárokon ne muljék, hogy az eszmék testet öltsenek.

Iskolai kirándulások.

A M. T. Kaszinójában, mely újabb időben dicséretes módon foglalkozik paedagogiai kérdésekkel, Mousong Géza egy fölolvadás keretében az iskolai kirándulások kérdésével foglalkozott. Ez a kérdés első sorban a fővárosi és nagyobb városi iskolákat érdekli, a mit az az érdekes statisztika is igazol, a melyet Berlinben állítottak össze. A német birodalom fővárosában megvizsgálták a tanuló ifjúságot 6-évestől fölfele, hogy mily közvetlenül szerzett fogalmaik vannak egyes dolgokról. És szomorú eredményként konstatálták, hogy az összes tanulók közül nem látott tényleg: napkeltét 70%, napnyugtát 54 százalék, harmatot 70%, eleven nyulat 75%, eleven mókust 65%, eleven kakukot 60%, eleven pacstírt 82%, eleven békát 49%, eleven csigát 53%, szántóföldet 59%, falut 66%, hegyet 57% és így tovább.

Mousong Géza fölolvadásából adjuk a következő részt.

Mint örvendetes tényt kell fölemlítenem azon körülményt, hogy újabb időben tanügyi lapjaink sőt tanítói, egyesületeink közül is mind többen kezdenek foglalkozni az iskolai kirándulások kérdéseivel.

A magam részről hangsúlyozni kívánom, hogy a kirándulásokban minden rangú iskola, a tanuló korához képest, résztvegyen.

Az elemi iskolai III—IV. osztályu tanulókkal $\frac{1}{3}$ napnál hosszabb időre ne menjünk. Az V—VI. osztályuakkal s középiskolai alsóbb oszt. tanulóival egy napos utra, a felsőbb osztályuakkal már két, esetleg több napra is.

Egy-egy tanítóval 30—40 tanulónál több semmi esetre sem menjen. Nemcsak fegyelmi szempontból, hanem az oktatás szempontjából is vélem ezt szükségnek, mert 30—40 gyermek még csak körülveheti a vezetőt, de többen már nehezen juthatnak közelébe úgy, hogy minden magyarázó szavát megérthessék.

Nagyon emelné a kirándulások értékét, ha egy csapattal két-három tanító indulna, mert látják a jó példát oktatóiknál s jobban föloszthatók a szerepek, midőn a szabadban a gyermekek szanaszét bolyongása (növény-, ásvány-, vagy rovargyűjtés céljából) megengedett.

Általában ezen kirándulásoknak családiasaknak, feszteleneknek kell lenniök, de fékezve a tulsapongást. Egy menetben tulsok gyaloglást ne kívánjunk. Több pihenés mellett engedjünk időt a játéknak, sőt abban vegyünk részt magunk is.

Ennivalót, ha csak lehet, vitessünk minden növendékünkkel, ha pedig vendéglőben étkezünk, ne engedjük meg a válogatást a jobb móduaknak sem, hanem itt is az egyformaságot, a családiaságot igyekezzünk a lehetőség szerint föntartani.

A miként való rendezésre nagyon óhajtandónak tartanám egy alapos utmutató kiadását, miként azt már Lederer Ábrahám nagyrabcsült pályatársunk hangoztatta. Ő már ily utmutató szerkesztésére 10 pontból álló tervezetet is nyujt. (I. Turista Közlöny IV. évfolyam 92—94 oldal.)

A kiránduló csapat jobbainak bizonyos tisztséget adnék. Így az egyik volna a trombitás, hogy az elszédőket egybehívassa. A trombitajelek előre megismeretendők. Másik volna a játékrendező, persze mindegyik a tanító utasítása szerint. Harmadik volna a mentő, a kinél t. i. a legfontosabb gyógyszereket tartalmazó táská volna.

Különösen május és júniusban legyenek gyakoriak ezen kirándulások, mert azok a gyenge szervezet agyvelejére, mely a tanév végén fokozott mértékben működik, határozottan jótékony befolyással vannak. A tanulási képesség fokozódik úgy, hogy bátran mondható, miszerint a kirándulásokban oly eszközzel birunk, mely a tanulást megkönnyíti.

Mi pedagógusok pedig tudjuk, hogy az oktatás egyik sarkalatos elve a szemlélet: minél többet, lehetőleg mindent!

Hogyan is lehetne tehát ennek a fontos ügynek a szülőket, hatóságot és kormányt megnyerni?

A szülőket legkönnyebben, mert ha látják, hogy ily kirándulások észszerűen és tervszerűen rendezetnek s gyermekeik kellő gondozás és fölügyelet mellett időznek a szabadban, távol a zajos és füstös, poros várostól, úgy nemsokára hálás támogatói lesznek ügyünknek.

Nehezebbnek vélem azonban a hatóságokat megnyerni főleg anyagi támogatásra Bizom azonban, hogy ez is elérhető, talán könnyebben, mint első pillanatra vélnök. Hisz pl. Svájcban, mint olvashatjuk, a legtöbb város nagyobb összegeket fordít e célra, ugyanez áll több más külföldi városra is.

A vasutakon a kedvezményes utazás máris biztosítva van egyszerűen hiteles iskolai igazolvány alapján. A fővárosból induló helyiérdekű vasutak pedig mindenkor a legelőzékenyebb módon feleltek meg ily irányú kéréseknek.

Első teendőnek tartanám tehát a székesfőváros tanácsát a főváros községi, a nagyméltóságú kormányt pedig az ország többi iskoláira nézve megnyerni.

Kérjük föl őket arra első sorban, hogy az iskolai kirándulások vezetésére a tantestületeket felhívják, arra szeptember, október, május és június hónapokban legalább 2—2 fél, illetőleg 1—1 egész napot engedélyezzenek és a tanítók, tanárok és szegény gyermekek költségének fedezésére évről-évre bizonyos összeget fölvegyenek.

Kérjük másodsor arra őket, hogy egy helyes és szakszerű kirándulási utmutató szerkesztésére és kiadására a szükséges összeget kiutalványozni sziveskedjenek.

Harmadsor fölkérendőnek tartanám a főváros hatóságát arra is, hogy a kirándulás tényleges fölkarolásáról bizonyoságot tevő jelentéseket minden év végén az összes iskolák igazgatóitól kívánja be s azokat statisztikai kimutatás alakjában valamely módon közzé tegye mint az oktatás előbbrevitelére irányult haladás fontos eszközét.

Talán mondanunk is fölösleges, hogy ezen pontozatok jól átgondolt eszméim ugyan, de nem olyanok, mint a melyekhez ne lehetne esetleg még jobbakat hozzácsatolni.

Mindezt azonban nézetem szerint itt a jelen alkalommal nem dönthetjük el, hanem csakis szűkebbkörű társaságban.

Ugyanezért, midőn talán nagyon is kimerítő és így kissé hosszúra nyuló előadásom menetén tanusított megfizető szives türelmükért hálás köszönetemet nyilvánítom: tisztelettel kérem, hogy becses hozzászólásaikat megtenni s alábbi javaslatomat elfogadni méltóztassanak:

1. A Magyar Tanítók Kaszinója mai értekezlete kimondja, miszerint az iskolai kirándulások meghonosítását úgy egészségi, mint nevelési és oktatási szempontból egyaránt rendkívül fontosnak tartja.

2. Ugyanezért örömmel üdvözli a testvéregyesületet, a Magyar Tanítók Turista-Egyesületét, mint a mely ennek érdekében évek óta cselekszik s maga is társul szegődik ezen fontos oktatási ág életbeléptetésére és rendszeresítésére.

3. Az előadó nézeteit általában helyesli és magáévá teszi, a részletek megállapítására s a módok kivitelére pedig 5 tagu bizottságot küld ki azzal, hogy a kiküldöttek a Magy. T. E. választmánya részéről delegáltakal együttesen állapodjanak meg a teendőben.

4. Kivánatosnak tarja, hogy a kiküldöttek mindkét részről végleges intézkedés jogkörével is fölruháztsanak s azért a saját küldötteinek ezen fölhatalmazását meg is adja,

5. Végül a maga részéről ezen bizottság elnökévé a kettes egyesület elnökét, Verédy Károly dr. kir. tanfelügyelő urat kívánja fölkérni.

(Budapest.)

Moussong Géza.

Lélekezés a kerékpározásnál.

Az ember a tüdő által lélekezik s a lélekezésnek oly szakadatlanul és mélyen kell történnie, hogy a tüdő minden része működésbe jöjjön s ekként elkerültesse, hogy egyes helyre mikro-szervek fészkelődjenek be. Megvan tehát a lehetősége annak, hogy kiki lélekezését önkényt és pontosan szabályozza. Sok ember azonban e tekintetben hibát követ el! Ilyeneknél az egyenletes, mély lélekezés helyébe felületes, nehézkes lélekezés áll be, úgy, hogy az anyagcsere csak tökéletlenül történik. Külső jelei az ily szabálytalan lélekeztvételeknek, ha a személyek a mindennapinál csak egy kissé fárasztóbb mozgást vagy munkát végeznek, a levegő után kapkodnak vagy a lélekezésnél zihálnak. Ezeknek kellene legelőször a szabatos lélekezést megtanulniok. Erre legalkalmasabb mód a kerékpározás. Eleintén nehéznek tűnik fel a dolog, kételkedünk a sikerben, de csakhamar visszanyerik a tüdő kifáradt részei tevékenységi erejüket, távolnak és könnyebb lélekeztvételt engednek meg. Ne higgye senki, hogy a felületes lélekezés gyorsabb lélekeztvételek által, vagyis a levegő gyors beszívásával helyettesíthető, paralizálható, csak nyugodt, egyenletes mély lélekezés, mely csakhamar mintegy gépiessé válik, használható. A kerekkezésnél mindenki kényszerítve van mélyebb lélekeztet venni, de ennek nem szabadna soha a szájon át, hanem az orron keresztül kellene mindig történnie. A lélekezés által a levegőben létező számos kóroanyag-parányrt veszünk be. Ha ezek a szájon át jutnak bensőnkbe, akkor a levegő által a tüdőbe hatolnak és különféle betegségeknek képezik csiráit. Egészen másképp van, ha csukott száj mellett az orron át lélekeztünk. Az orronban ugyanis számtalan apró szőr és haj van, melyek a levegő tisztátalan anyagait felfogják s itt azok elpusztulnak vagy kiszorítatnak, a nélkül, hogy a tüdőbe kerülnének. Az orr arra is szolgál, hogy a levegő erejét megtörje, mert minél gyorsabban megyünk, annál nagyobb a levegő nyomása és tömörebb lesz a belélekezett lég, az orr pedig a levegőnek más irányt ad s

betódulását gyengíti. Megkísérlehetjük magunkon, különösen ellenszélnél. Ilyenkor hajoljunk előre és pedig minél jobban fúj a szél, annál mélyebbre hajoljunk. De hisz ezt mintegy gépiesen és ösztönszerűleg tesszük s miért? hogy az előrehajolt fejjel a levegőt könnyebben eloszlassuk, s hogy a lélekezés könnyebb legyen. Ezekből is látható, hogy a kerékpározás még gyengébbeknél sem veszélyes, ha okosan üzetik.

„K-Sport.“

A II. tornaszövetségi verseny.

A II-ik ker. szövetségi torna-ünnepély előkészületeiről a „Pozsonyi Torna-Egyesület“ titkára, Pogány Gyula ur, következő jelentést küldötte be hozzánk:

A Pozsonyban folyó év május hó 21 és 25-én tartandó II. ker. torna-ünnepély sikere érdekében egyesületünk minden lehető elkövet. A közönség érdeklődése minden téren s minden osztályban teljesen kielégítő. A sűrű helyiérdekű ujság cikkek, különféle körlevelek, felhívások és gyűjtő-ívek, football matchek hatása meglepő. A hölgyek ez ideig tiszteletdíjakra és zászlóra, valamint a zászlószentelési költségek fedezésére 550 frtot adományoztak.

Két hölgyek dija lesz, az egyik a szövetségi főversenyre, a másik footballra lesz kitzüve.

A 100 méteres síkfutáshoz Pozsony vármegye, a díszkosz dobáshoz a szövetség, a füleslabdához a pozsonyi I. takarékpénztár, a 804 méteres futáshoz Pozsony város, a súlydobáshoz a „pozsonyi hajós-egylet“, a magas ugráshoz a „pozsonyi I-ső kerékpár-egyesület“,

és a gerelyvetéshez a pozsonyi I. takarékpénztár adományozott igen szép és értékes tisztelet tárgyat.

A rendező-bizottság a f. hó 15-én tartott gyűlésen végleg kimondotta, hogy a zászlószentelési ünnepélyt pünkösöd vasárnapján d. e. 10 órakor fogja megtartani.

A zászló Pozsonyban készült Tauszky és fia cégénél, alapszín: piros-fehér lesz, a zászlóanyai tisztséget Palugyay Józsefné Ó nagysága vállalta el; a zászlószentelés szép idő esetén a szabadban, kedvezőtlen idő esetén a Dom-templomban lesz.

A torna-ünnepély belépő díjak mellett fog tartatni, és p. első és második napra külön-külön nagy tribün 1 frt, kis tribün 50 kr., állóhely 20 kr., diák és katonaság 10 kr.

Ezenkívül vannak mérsékelt jegyek és p. mindkét napi érvényességgel előre váltott jegyek: nagy tribün 1 frt 50 kr., kis tribün 80 kr., álló hely 30 kr., diákok, ha tanári vezetés alatt jönnek 10 krt fizetnek mindkét napra; szegény diákok ingyen jöhetnek. A pozsonyi torna-egyesület tagjai hozzátartozóik részére 5—5 jegyet kaphatnak mindkét napi érvényességgel.

Ezek árai nagy tribün 1 frt, kis tribün 50 kr. Társ-egyleti tagok fejenként 1 jegyet kaphatnak és p. nagy tribün 1 frt, kis tribün 50 kr., érvényes mindkét napra. Utóbbi jegyek csak egyesületi jelvénynyel együttesen használva érvényesek. Az összes jegyek kéregpapírból készülnek és láthatóan hordandók.

A pozsonyi torna-egyesület azon tagjai, kik a felvonulásban és szabad gyakorlatokban részt nem vesznek s az ünnepélyen egyébként sincsenek elfoglalva, — saját személyük részére is tartoznak jegyet váltani. A

működő tagok és a hivatalos vendégek díjtalan jegyeket kapnak.

A tornászok és vendégek elszállásolására egy külön bizottság alakult, mely már szépen működik.

A rendező-bizottság végleg kimondotta, hogy a társasvacsora május hó 21-én a ligeti kávéházban étlap szerint és a diszebéd Dubszkynál lesz 1 frt 60 kr. terítékár mellett.

A pozsonvi torna-egyesület a májusi ünnepély alkalmából külön szép érmekeket veret s egyébként is mindent elkövet, hogy a rendezés kívánni valót ne hagyjon hátra. Csak sajnós a társjegyletek részéről az érdeklődés nem kielégítő.

A meghívott 40 egylet közül ezideig csak 8 jelentkezett, daczára, hogy a határnap f. hó 9-én lejárt.

Jelentkezett a „Pécsi Torna-Egyesület“ 10 taggal minta csapatot magas korlátra állít; a „Soproni Torna-és Tüzoltó-Egylet“ 25 taggal és egy minta csapattal (szer még ismeretlen); Budapesti (Budai) Torna Egylet“ 20 taggal, 1 minta csapat képzett tornászokból lörugó deszkával és egy minta csapattal magas korláton, utóbbiban csak 35 éven felüli tornászok vesznek rész. A „Műegyetemi football-club“ 40 taggal egy minta csapattal magas korláton. A „Kassai Sport-egylet“ 20 taggal 1 minta csapattal magas nyújtón. A „Nemzeti Torna-Egylet“ 30 taggal egy minta csapattal két bakon. Az „Eperjesi Torna- és Vivó-egylet“ 20 taggal és nyújtó minta csapattal. Végül a „Tornászok egyesülete“ 12 taggal. Kimentette magát csak a „Lőcsei Vivó- és Torna-egyesület“.

Ez alkalommal egyben értesítjük az érdekelteket, hogy a 800 méteres síkfutásban az eredeti megállapodásoktól eltérően csak vidéki egyesület tagjai vehetnek részt.

Pogány Gyula.

A Magyar Athletikai Szövetség vivőversenyszabályai.

(Elfogadtatott a Magyar Athletikai Szövetség tanácsának 1899. április 18-án tartott ülésén.)

I. Általános rész.

1. §. Amatőr az, a ki soha nyilvános vagy egyéb versenyen, vagy mérkőzésen pénzért vagy pénzdíjért nem versenyzett, a ki soha professzionistákkal nem versenyzett, vagy nyilvánosan nem mérkőzött, továbbá, a ki sohasem volt a testgyakorlatok bármely ágában mesterként vagy művezetőként alkalmazva.*)

Nem veszti el azonban amatőr-jellegét az, a ki vivásban professzionistával márkózik (de nem versenyez.)

2. §. Vivómesternek az tekintetik, kinek vivómesteri oklevele van, ennek hiányában pedig az, a ki a kard- vagy vitőrvívást már legalább öt év óta önállóan és nyilvánosan oktatja és ezt hatósági vagy más elfogadható okmánnal igazolni képes. Vivómesternek tekintendő továbbá minden olyan katonatiszt, ki katonai vivómesteri oklevéllel rendelkezik. Kétségek esetén a szövetség vivőszakosztálya határoz.

3. §. Vivómestersegédnek az tekintetik, a ki valamely vivómesternél mint segéd, alkalmazva van s azt igazolni képes. Ide tartoznak azok is, kik a vivás ön-

álló és nyilvános oktatásával öt évnél rövidebb idő óta foglalkoztak, nemkülönben a katonai intézetekben vivősegédeként működő altisztek is.

4. §. A 2. §-ban említett katonatisztek és a 3. §-ban említett katonai altisztek vivómestersegédek és netáni egyéb professzionisták csoportjában, míg amatőr-vívók a most említettek ellen soha, hanem csak egymás ellen versenyezhetnek.

5. §. A mennyiben kétség merül fel az iránt, hogy valamely vívó amatőrnek, vivómesternek, vivómester segédnek vagy egyéb professzionistának tekintessék-e, a kérdés a szövetség vivőszakosztálya elé terjesztendő, mely ez ügyben határoz. A vivőszakosztály ezen határozatát bármely érdekelt vagy nem érdekelt személy vagy egyesület kikérheti.

II. Versenybíróság.

6. §. Minden vivőversenyen egy versenybíróóság és egy versenyrendezőség működik.

7. §. A versenybíróóság a elnökön kívül legalább két tagból áll. Ezenkívül tagja a szövetség hivatalos képviselője, kit a szövetség vivőszakosztálya küld ki.

8. §. A versenybíróóság feladata a versenyt intézni a versenyzőket elbírálni, az ezek által elért eredmény, legjobb belátása szerint, de a jelen szabályok alapján megállapítani, a kitűzött díjakat oda ítélni, a verseny közben emelt óvások felett határozni és eldönteni a verseny lefolyása alatt felmerülő minden oly kérdést, melynek megoldása a „Magyar Athletikai Szövetség“ jelen vagy egyéb szabályaiban megállapítva nincsen.

9. §. A versenybíróóság tagjainak általános többségével hozza határozatait. Szavazategyenlőség esetén az elnök dönt.

10. §. A versenybíróóság határozatai ellen fellebezésnek helye nincs.

11. §. A versenybíróóság tagjai a versenyben részt nem vehet.

12. §. A versenybíróóság a mérkőzések tényleges vezetésére lehetőleg saját tagjai sorából vivásvezetőt (maître d'assauts) jelöl ki, de megbízhat más, saját körén kívül álló és kellő szakértelemmel bíró egyént is, ez utóbbinak azonban a versenybíróóságban szavazati joga nincsen. A vivásvezető feladata, az egyes mérkőzéseket az itt megállapított szabályok szerint vezetni és ellenőrizni.

13. §. A versenyrendezőség a versenyt előkészíti és a versenybíróóság intézkedéseit végrehajtja.

III. A verseny módjai.

14. §. A vivőversenyeknek alábbi három különböző módja állapítottatik meg:

- a) osztályozási küzdelem és voltok verseny,
- b) minősítési verseny,
- c) körvívás.

Az országos bajnoki versenyek szabályai a 75—94 §-okban foglaltatvák.

a) *Osztályozási küzdelem és voltok versenye.*

15. §. Az osztályozási küzdelem a voltok versenyével együttesen képezi az ezen mód szerinti versenyt ennél fogva helyezésre csak az tarthat igényt, ki az alább körülírt szabályok szerint mindkettőben részt vett.

16. §. A vivőversenyek ezen módjánál az osztályozási küzdelem képezi a verseny első részét, melynek lefolyása a következő:

Az összes jelentkezett versenyzők sorhuzás utján

*) Lásd a M. A. Sz. általános versenyszabályainak 1 §-át.

párokba osztatnak s mindenki a számára így kijelölt ellenféllel vív a versenybírók által megállapított ideig. Ezen összeállítás még egyszer, esetleg többször megismétlendő ugyan, hogy ugyanazon ellenfelek újra össze ne kerüljenek. Azt, hogy az osztályozási küzdelemben minden versenyző kétszer vagy többször vív-e, a körülményekhez képest a versenybírók határozza meg.

17. §. Az osztályozás ezen küzdelemben úgy történik, hogy a versenybírók minden versenyző képességét minden páros küzdelemben pontokkal minősíti, mely pontok 0—20-ig terjedhetnek, 20 pont lévén az elérhető legkedvezőbb minősítés.

18. §. A versenybírók minden a vonatkozó küzdelem egész lefolyása alatt jelenlevő tagja önállóan minősít; a minősítés írásban és név aláírásával történik.

19. §. A versenyzők képességének elbírálásánál a versenybírók által különösen figyelembe veendő:

a vívószabályok, valamint a lovagias formák szigorú betartása;

a vívóállás helyessége és a testtartás szépsége;
a vágások, szurások és védések szabatosága;
a mozdulatok szanályossága;
a vívótávolság megtartása;
a támadások és védések változatossága és szeszerepessége;

a visszavágások gyorsasága;
az elővágások, kardelütések, szurások stb. biztossága;

a kapott és adott voltok aránya;
a kapott voltok azonnali jelzése;
az ambovágások elkerülése.

20. §. Minden egyes küzdelemnek befejezte után az egyes versenybírók által kitüntetett pontok összege elosztatik a beadott minősítő lapok számával s ezen szám tünteti fel a versenyzőnek az illető menetbe vonatkozó pontozatát. Az osztályozási küzdelemben elért végeredmény pedig egy-egy versenyzőre nézve olyképpen állapítatik meg, hogy az illetőnek valamennyi küzdelemben megállapított pontjai összegeztetnek s az összeg a mérkőzések számával elosztatik. Tört számok figyelembe veendőek.

21. §. Az osztályozási küzdelemben az első osztályba sorozandók azok, kik 16—20-ig pontoztatnak, a másodikba, kik 12—16-ig (kizárólag), a harmadikba, kik 8—12-ig (bezárólag) minősítettek. A 8-on alul minősítettek osztályba nem soroztatnak.

22. §. Azok a versenyzők, kik az első és második osztályba soroztattak, folytatják a küzdelmet a voltok versenyében, míg a többiek kiesnek a további versenyésből.

23. §. A voltok versenyében mindazok vesznek részt, kik az osztályozási küzdelemben az első és második osztályba soroztattak. Ezen versenyzők sorshuzás utján párokba osztatnak s mindenki a számára így kijelölt ellenféllel vív. Minden küzdelem 4 voltra megy, tehát mindkét fél voltjainak maximuma egy küzdelemben 7. A legyőzött ellenfelek kiállanak, a győztes felek ismét sorshuzás utján újabb párokba osztatnak és versenyeznek, s ezen eljárás mindaddig folyik, míg végül már csak egy pár marad. Ennek az utolsó párnak győztese leend az egész vívóversenynek győztese is.

24. §. Mindazok, kiket a verseny győztese vert le a voltok versenyében, küzdhetnek az előbbi §-ban megállapított módon a második helyért és mindazok, kiket

a verseny győztese, vagy a másodiknak helyezett vert le, küzdhetnek a harmadik helyért.

25. §. A végleges helyezésnél a 4. és következő helyek megállapítása nem a voltok versenyének eredménye, hanem az osztályozási küzdelemben elért minősítés sorrendje szerint történik.

26. §. Ha a párok összeállításánál valamely versenyző pár nélkül marad, ezen versenyző számára a győztesnek maradtak egyike fog kisorsolatni; ha előbbi legyőzetik, úgy kiáll a további küzdelemből, míg ha utóbbi győzetik le, azért folytatja a további küzdelmet.

27. §. Ha az utolsó összeállításra három versenyző marad, a győztes az leend, ki mindkét ellenfelét legyőzte. Ha ez egyiknek sem sikerülne, úgy a győztes az lesz, a ki a legkevesesebb voltot kapja két ellenfelétől. Ha a voltok száma is egyenlő, abban az esetben a versenybírók dönt.

b) Minősítési verseny.

28. §. Ennél a versenynél az összes jelentkezett versenyzők sorshuzás utján párokba osztatnak s mindenki a számára így kijelölt ellenféllel vív a versenybírók által megállapított ideig. Ezekben a küzdelmekben a versenybírók minden versenyző képességét pontokkal minősíti, mely pontok 0—20-ig terjedhetnek, 20 pont lévén az elérhető legkedvezőbb minősítés. A versenybírók működésére nézve a 18. §. alkalmazandó.

29. §. Ezeknél a küzdelmeknél a vívók minősítése a 19. és 20. §-ok szabályai szerint történik, mindazonáltal különös súly helyezendő az adott és kapott voltokra.

30. §. Az összes versenyzőknek slacsnoyabb számmal minősített felerésze kiesik a versenyből, míg a magasabb számmal minősített felerész tovább folytatja a küzdelmet mindig figyelemmel arra, hogy ugyanazon ellenfelek újra össze ne kerüljenek. A versenyzőknek alacsonyabb számmal minősített fele ismét kiesik, míg a többiek tovább folytatják a küzdelmet mindaddig, míg annyi vívó marad, a hány elsőrendű díj áll rendelkezésre (pl. arany érem), kik közt az elsőrendű díjak kerülnek kiosztásra, a megelőző sorrendben kiesettek a másodrendű díjakat kapják és így tovább.

31. §. Az azonos díjat nyert versenyzőknek helyezési sorrendje nem lesz megállapítva.

32. §. Minden itt nem szabályozott kérdésben a versenybírók határoz.

c) Körvívás.

33. §. A körvívásnál minden versenyző vív a versenyzők mindegyikével a versenybírók által megállapított egymásutánba. Minden küzdelem 4 voltra megy, tehát mindkét fél voltjainak maximuma egy küzdelemben 7. A végeredmény minden versenyzőre nézve az egyes küzdelmekben kapott voltok összege szerint állapítatik meg, a győztes tehát az lesz, a ki a végeredményben legkevesebb voltot kapott.

34. §. Ha az első helyre holt verseny volna az eredmény, úgy az egyelők közt 4 voltra döntő küzdelem tartandó, a többi helyre nézve azonban holtverseny esetén a versenybírók szavazással dönti el a helyezést.

35. §. Verseny közben kilépő úgy tekintetik, mintha nem is vett volna részt a körvívásban.

IV. Fegyverek és vivófelszerelések.

36. §. Fegyverekről és egyéb vivófelszerelésekről a versenyrendezés gondoskodik. Jogában áll azonban bárkinak is sajátját használni, ha azokat a versenybíró-ság által saját kebeléből választott fegyverbíró bizottság a szabályoknak megfelelőeknek találta.

37. §. Versenyeken csak oly vivókardok használhatók, melyeknél a védőlap felülete 11 cm.-nél nem szélesebb és melyeken a kézfő védésére az itt leírt kardkosáron kívül más, védelmi célra szolgáló szerkezetek elő nem fordulnak.

38. §. A vivókard pengéje 5 vonalnál (11 mm.) keskenyebb és 8 vonalnál (17 mm.) szélesebb, továbbá többen 2 vonalnál (4 mm.) vékonyabb nem lehet; hossza a kosártól a hegyig 88 cm.-nél, az egész vivókardé pedig (markolattal együtt) 105 cm.-nél több nem lehet. Az egész kardnak súlya legalább 45 dekagr. legyen. A kard hegye a penge egész szélességében tompított s legalább 6 mm. széles legyen. (Folyt. köv.)

Különfélék.

A temesvári „Velocitas“ kerékpár-egylet Nemzetközi versenyét 1899. évi május hó 21-én tartja meg.

A budapesti (budai) tornaegyesület f. é. május hó 27-én (kedvezőtlen idő esetén, május hó 31-én) d. u. 5 órakor a Krisztina-körúton levő egyleti játszótéren, a székes fővárosi torna- és testedző-egyletek közreműködésével torna- és játék-ünnepélyt rendez.

Az egyesület választmánya, Bély Mihály művezető előterjesztésére a következő műsort áliapította meg:

1. Felvonulás.
2. Fa-botgyakorlatok.
3. Csapatornázás. A közreműködő egyletek maguk választják a szert.
4. Játékok bemutatása. Az egyletek választják a bemutatandó játékot. Nagy távolságot, teret igénylő játékok kizárva.

5. Kötélhuzás. Minden egylet 4 tagot küld.

6. Versenyek: a) 100 méteres sík-futás. (Egyenes, hengerelt agyagpályán.) b) Fülös-labda hajítás távolba. c) Távoulgrás a földről. d) Akadály-futás.

Az utóbbi versenyt kivéven, a többi nyílt verseny. A versenyekben a meghívott társegyetek azon tagjai vehetnek részt, kik legalább a felvonulás- és a botgyakorlatokban részt vesznek.

Rendkívül örülünk, hogy az érdekes verseny-sorozatban a játékoknak is előkelő hely jutott. De különben is a változatos műsor valóban dicséretére válik ugy az egyletnek, mint jeles művezetőjének.

A Kneipp Ujság 3-ik és 4-ik számában az idegesség, az asztma (nehézlégzés) a torokgyulladás és az aranyér mikénti gyógyításáról vannak írva a főbb cikkek. A „Házi gyógyszerár“ rovatban különféle jó házi-szerek vannak ismertetve. Egyes képekkel van bemutatva, hogy miként kell czélszerűen alkalmazni a nyakpólyát, lábpólyát, ülőfürdőt, térdöntést, czomböntést, a gyomor- és hasborogatást. A gyógytornának tiz féle módja szintén képekben van illusztrálva, a „Levélszekerény“ rovatban pedig a legkülönfélébb betegségek mikénti gyógyítására nézve nyer az olvasó utmutatást. Egyszóval a Kneipp Ujság ezen újabb számai is annyira kitűnőek, hogy ezen hasznos lap járatását mindenkinék a legmelegebben ajánljuk. Megrendelhető a

Kneipp Ujság Budapesten, X. ker., Füzér-utca 19. sz. alatt, rélévre 1 frtért, egész évre 4 frtért. Czélszerű 1899. január 1-től előfizetni, mert az első számok ismerete nélkül az olvasó a Kneipp gyógymódra nézve nem nyer teljes tájékozottságot.

Országos tornafelügyelő. Ismét egy lépéssel előbbre haladtunk! Mint a napilapokból értesülünk, *Jancsó Benedek*, középiskolai tanárt a miniszter tanfelügyelővé fogja kinevezni. Jancsó Benedeknek neve a tanügy és irodalom terén általánosan ismert és közbecsült, a mi ügyünknek azonban új munkása. Ismerte Jancsónak nagy műveltségét, rendkívüli munkabírását, nem kételkedünk, hogy új állásában rövid idő múlva otthon lesz és az ifjusági testgyakorlatoknak fellendülését számíthatjuk kinevezésétől.

A „Ferenczvárosi Torna-Club“ folyó hó 15-én tartotta alakuló gyűlését. Roppant nagy érdeklődés mutatkozott a szép eszméért s ez nagyobb mérvben, leginkább az alakuló gyűlésen nyilvánult. Vajda Károly dohánygyári igazgató mint korelnök rövid szavakkal ecsetelte, hogy a Ferenczváros már rég szükségét érzi egy oly egyletnek, mely a nemesebb sportokat kultiválja Majd átadja a szót Weisz Istvánnak, ki lendületes szavak kíséretében fejti ki a megalakulandó új egyesület czélját s kéri a jelenlevőket, hogy minél többen lépjenek be az egyesületbe s barátjaik s ismerőseik körében minél nagyobb propagandát fejtsenek ki a czél érdekében. Majd az ideiglenes tisztikart választotta meg az alakuló gyűlés.

Weisz István titkár, Békés Gyula pénztáros, Varsányi Gusztáv jegyző, Gabrovicz Kornél ellenőr és Malaky János atletikai művezető. Ezután a választmányi tagok megválasztása következett: Bárdy István, Barna Antal, Coray Ferencz, Friedmann Simon, Graf József, Gabrovicz Kornél, Eller Ferencz, dr. Hecht Ernő, Jenny József, Kurfürst Miksa, Liskovetz Imre, Hirsch István, Hindy Kálmán, Máté János, Pohl Ferencz, Porzsolt Jenő, dr. Springer Ferencz, Sperl Flóris, Scheibl Károly, Schreil János, Schön Rezső, Szeletzky E. Lajos, Tolnay Lajos, dr. Tatár János, Vajda Károly, Vándory József, Zsillagh Dezső.

Ezután az alakuló gyűlés még egy alapszabály-készítő bizottságot választott meg.

Az ujonnan alakult torna-egyesület máris nagy sikert ért el az által, hogy a Ferenczvárosi polgári kör kilátásba helyezte, hogy összes helyiségeit díjtalanul átengedi a torna-klub tagjainak, a hol egy nagy kert-helyiség tornaszerekkel, tekepálya, nagy társalgó- és olvasó-, valamint billiárd-szoba áll rendelkezésre.

A nagy alakuló közgyűlést valószínűleg május első hetében tartják meg az alakítók a Ferenczvárosi polgári kör disztermében. „S-Világ.“

A Budapesti Egyetemi Athletikai Club folyó évi április hó 15-én délután 3 órakor tartotta meg második házi versenyét a Tavaszmező-utcai állami főgymnáziumban levő helyiségében. A tisztán atletikai számokból álló versenyt, a szép számmal megjelent előkelő közönség nagy érdeklődéssel nézte végig.

A verseny lefolyása a következő volt:

I. Síkfutás 50 yard, handicap. 7 induló. Első: Bayer Róbert b. h. (4 m. előny.) Idő 5³/₅. Második: Marczinkó Ferencz b. h. (2⁵/₅ m, előny.) Harmadik: Strauss Gyula j. h. előny nélkül.

II. Rudmagasugrás földről. 4 induló. Első: Papp Dezső b. h. 2⁷⁵/₅ méter. Második: Morócz Kálmán b. h.

III. Távoulgrás földről, handicap. 6 induló. Első:

Papp Dezső b. h. 5:55 m. (0:50 m. előny.) Második: Strauss Gyula j. h. 5:35 m. előny nélkül.

IV. Gerelyvetés. 5 induló. Első: Strauss Gyula j. h. Második: Lovács Antal b. h.

V. Magasugrás földről. 5 induló. Első: Strauss Gyula j. h. 1:57 méter. Második: Takács Tamás j. h. 1:47 méter.

VI. Súlyemelés 30 kilós vasrúddal. 5 induló. Első: Strauss Gyula j. h. 38 emeléssel. Második: Marczinkó Ferencz b. h. 32 emeléssel.

VII. Gátfutás. 60 yard, 4 darab 80 cm. magas gáttal. 4 induló. Első: Strauss Gyula j. h. Második: Nagel Ferencz j. h.

VIII. 1/2 angol mérföldes síkfutás. 7 induló. Első: Gallocsik Sándor o. h. Második: Marczinkó Ferencz b. h. Harmadik: Bayer Sóbort b. h.

A szépen sikerült házi verseny nagy biztosítékot nyújt az iránt, hogy a B. E. A. C. által folyó évi május hó 13-án, a Budapesti kir. magy. Tudomány-Egyetem alapításának évfordulóján rendezendő országos atletikai diákverseny, — mely a csömöri-uti millenárius verseny pályán lesz megtartva — hazai sportéletünknek egyik legérdekesebb mozzanata lesz.

A „Magyar Athletikai Szövetség“ most adta ki vivőverseny-szabályait, melyek a „Magyar Athletikai-Club“ április 29-én és 30-án rendezendő nagy vivőversenyén fognak első ízben alkalmaztatni. Ezeknek a szabályoknak kiadásával egy régen érzett hiányt pótolta a szövetség, mert eddig tudvalevőleg nem léteztek általános érvényű magyar vivőszabályok. A szabályzat kiváló figyelemmel volt a magyar vivőművészet sajátosságaira, pl. a voltokra, a kard méreteire, szigorúan bünteti a lovagiatlanságokat, az ambókat stb. Reméljük, hogy a bennük lefektetett alapelvek és a szabályok szelleme kedvező befolyással lesznek a magyar vivőművészet fejlődésére s még magasabb nivóra emelik ezt a nemes sportot, melynek terén a külföld is elismeri nagy készségünket. Szükségesnek tartjuk e fontos szabályok közlését, hogy ezek szerint rendeztessenek ezután mindenütt a vivőversenyek.

Gróf Széchenyi Imre a M. A. Sz. elnök indítványozta a szövetség f. h. 18-iki gyűlésén, hogy a szövetség egy általános budapesti sporttelep létesítése iránt tegye meg a kezdő lépéseket, lépjen érintkezésbe a kerékpáros-, torna- és fővárosi pályaszövetségekkel, az ügyelő versenyegylettel, az urkocsisok egyesületével, a megalakult polo-társasággal, hogy egyesült erővel lehessen egy nagy telket megszerezni s azon egy állandó jellegű, nagyszabású sportkolóniát létesíteni, mely egyszermindenkorra megszüntetné a mai ideiglenes állapotokat.

Nagy László, dr. Porteleky László, dr. Klupathy Jenő, dr. Gerenday György melegen pártolják a nagy ideát annál is inkább, mert egy kedvező megoldás nagy lépéssel vinné előre a társadalomnak a sport iránti érdeklődését.

A tanács egyhangulag elhatározza, hogy gróf Széchenyi Imre elnök indítványa értelmében megteszi a kezdő lépéseket egy általános budapesti sporttelep létesítése iránt, az ügy pártolása végett megkeresi a különböző szövetségeket és egyéb érdekelt tényezőket, s felkéri őket, hogy egy megtartandó értekezletre képviselőiket küldjék ki.

A Magyar Athletikai Club országuti gyaloglási ver-

senye. (Április 16. Székesfehérvári országut. 30 km fordulóval.) Egyik sajnos, érdeménél kevesebbet gyakorolt sportágunk: a gyaloglás eredményesen, fontos ságához méltóan jutott érvényre a M. A. C. mult vasárnapji versenyén, melynek sikerében a M. A. C.-ot a Pécsi Athletikai Club s a Szabadkai Sport-Egylet híven és eredményesen támogatták. Bár két kiváló sporterő Notter Jenő (Pécs) és dr. Záborszky István (M. A. C.) akadályozva volt a részvételben s Sztancsics fölénye előre el volt ismerve, a verseny összeredménye érdekes volt s a M. A. C. résztvevő tagjának, Bredl Sándornak elért szép eredményével kellemes meglepetést is okozott. A versenyzők mind kedvező időt értek el. A két elsőnek helyezett Sztancsics és Bredl az eddig e távon nálunk elért legjobb időn belül (Bäcke Zoltán M. A. C. 1896. 3:33:18) érkezett be. Az egyes versenyzők eredményei 10, 15 és 20 km.-re is megállapították s a következők voltak:

1. Sztancsics György, Szab. S. E. 10 km.: 1:1:5; 15 km.: 1:34; 20 km.: 2:3:52; 30 km.: 3:8:25.
 2. Bredl Sándor, M. A. C. 10 km.: 1:4:14; 15 km.: 1:38:20; 20 km.: 2:12:20; 30 km.: 3:27:18.
 3. Zsille Károly, Pécsi A. C. 10 km.: 1:6:23; 15 km.: 1:42:6; 20 km.: 2:18:41; 30 km.: 3:35:7.
 4. Párdics István, Szab. S. E. 10 km.: 1:6:22; 15 km.: 1:24:5; 20 km.: 2:18:42; 30 km.: 3:40:8.
- Erdélyi József, Szab. S. E. 10 km.: 1:10:10; 20 km.: 2:21:26; 30 km.: 3:47:31.

Sztancsics elejétől fogva vezet, utána Bredl jön, kit Párdics és Zsille együtt követ, a fordulón túl Zsille előre kerül s az így elért egymásután végig megmarad. Az idő és az ut állapota egészben véve kedvező volt. A fordulóig ellenszél volt érezhető, rövid időre eső is zavarta a versenyzőket, de lényegesebb akadályt nem nyújtott.

A start a 33 km. kőnél volt, forduló a 18:3, cél a startnál. Mint a versenybíró elnöke: Grum István mint versenybírósi tagok: Iványi Gyula, Peyerle Károly, Szokolay Kornél, Weimess Marián, továbbá a következő szakfunkcionárius szerepelt: Krepelka Béla, versenytitkár, Stankovits Szilárd időmérő, egyuttal a M. A. Szövetség képviselője, időmérő még Réthy Pál bajnok, ki a versenyfelügyelői, indítói és célbírói tisztet is betöltötte, versenyjegyző: Penninger Antal volt, pályafelügyelőkként a M. A. C. kerékpáros tagjai szerepeltek, kiknek egy része Jankó Béla, Sággy Gyula, Simon Jenő, Siroky Ede, Komáromy Dezső az egyes gyaloglókat kísérve ellenőrizte, Ducker Ödön s Kobler György a fordulónál szerepelt, míg a többiek, így dr. Minich Jenő, Friedrich Nándor, Della Vedella Mihály, Lochmann Ernő, Weimess László, Tompa Artur, Büttner Miklós a pályán elszórva végezték a mozgóellenőrzést. A versenyzőket a titkár, időmérő s dr. Lisznyay Elemér versenyorvos is kísérte. A M. A. C. elnöksége részéről megjelent a versenyen dr. Krasznay Ferencz alelnök, ki a verseny befejeztével az athlela-casinóban lelkes szavak kíséretében adta át a nyert díjakat. A Szabadkai Sport-Egylet képviselőjében megjelent Matkovich Miklós művezető is, ki a gyaloglás sportjának prosperálásán eredményesen buzgólkodik a vidéken.

M. K. A. S.

A „Magyar Athletikai Szövetség“ 1899. évi kormányzata: Elnök: dr. gróf Széchenyi Imre. Alelnökök: dr. Gerenday György és dr. Klupathy Jenő. Titkár: Stankovits Szilárd (VIII., Szentkirályi-utca 22. sz.)

Pénztáros: dr. Marton Henrik (VI., Teréz-körut 20. sz.)
 Ellenőr: dr. Hámory László. Jegyző: Peplowsky Sándor.
 Tanácsstagok: dr. Ernuszt József (Szombathely),
 Gálffy Ignác (Miskolcz), Hajós Zsiga, Iványi Gyula,
 dr. Krasznay Ferencz, Krepelka O. Béla, Lauber Dezső
 (Pécs), dr. Mandello Gyula, dr. Nagy László, dr. Por-
 teleki László, dr. Vinczehidy Ernő (N.-Becskek), dr.
 Záborszky István. — A szövetség vivóosztálya; Elnök:
 dr. Krasznay Ferencz. Előadó: dr. Hámory László (VI.
 Lendvay-utca 17. szám) Szakosztályi tagok: Akay
 Alajos WVC, Békény Gyula MAC, báró Bothmer Jenő
 MAC, Herzfeld Frigyes BEAC, Iványi Gyula MAC,
 Kinszky Ármin FVC, dr. Marton Henrik FVC, dr. Papp
 Károly WVC, dr. Porteleky László MAC, Satori Ernő
 FVC, Stankovits Szilárd MASz (hivatalból), Tasnády
 Endre MAC.

Róbelly vivómester
 vezetése alatt álló

Royal torna és vivóterem

Budapest,
 VII. Erzsébet-körut 45—47. (Royal szálloda).

Kard- és törvívás. Gyermecktornászat. Vivó-
 órák: reggel 7 órától este 10-ig. Klubboknak,
 egyleteknek és egyetemi hallgatóknak kedvez-
 ményes árak.

Telephon: Royal nagyszálloda. Fürdők és villanyvilágítás.

Köruti

fürdő

Budapest, Erzsébet-körut 51.
 Új fedett langyos hullámos
uszoda megnyitás
 újonnan berendezett diszes
porcellán kádfürdők
 gőzfürdő hullámedencékkel.
Hidegvizgyógyintézet.

Vivók körében
 sensatiót kelt a gummiból készült, sza-
 badalmazott

„Damascenus“

kardmarkolat,

mely rugalmasságánál fogva nem nyomja a
 kezét, elhárítja a kard csúszását, megóvja a
 keztyűt a kopástól.

A cs. és kir. hadügyminiszterium 1522/1896 sz.
 rendeletével tanítási czélokra ajánlotta.

**Bármely kardra könnyen rá-
 erősíthető!**

Legtöbb államban szabadalmazva!!

Viszontelárusítók kerestetnek.
 Magyar ruggyantaárugyár
 részvénytársaság
 BUDAPEST,

Első Magyar
VARRÓGÉP ÉS KERÉKPÁRGYÁR
 R. T. o.
 BUDAPEST.

ADRIA CYCLES

